

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Oslo, fredag 3. Mai 2024

Deres ref.
Vår ref. 10313-14692/KEK

NBBLs innspill til ny Enova-avtale 2025-2028

NBBL viser til innspillsmøte i Klima- og miljødepartementet 18. april 2024 om ny 4-års avtale for Enova som skal gjelde fra 2025 – 2028.

Ved fastlegging av inneværende [avtale for 2021-2024](#) for 4 år siden ble Enovas oppdrag dreid i retning klima- og teknologiutvikling. Avtalen har vist seg å hindre Enova i å støtte energieffektivisering, som er en viktig premisse for tilgang til fornybar kraft nødvendig for oppfyllelse av Norges klimamål. NBBL poengterer viktigheten av at ny avtale gjeninnfører energieffektivisering som mål i Enovas mandat.

Bakgrunn for NBBLs innspill

Energikommisjonen peker på at energieffektivisering ikke skjer av seg selv, at det kreves ny politikk og at virkemidlene må skjerpes og spisses. Energikommisjonen skriver i sin [rapport](#) at energieffektivisering trolig kan gi en rask effekt. Kommisjonen mener at Enovas mandat må endres slik at det omfatter energieffektivisering for alle sektorer. Videre anbefales at det må gjennomføres et nasjonalt effektiviseringsløft for boliger, flerbolighus og yrkesbygg med en tiltaksperiode på 7 år (til 2030).

Regjeringens handlingsplan for energieffektivisering er et godt utgangspunkt og en god start. Men tiltakene i planen vil ikke være nok til å nå målet om [10 TWh redusert strømforbruk](#) i bygg. [SINTEF og Skanska](#) har beregnet at for å redusere tilført energi til bygg med 13 TWh innen 2030 (inkludert egenproduksjon av solenergi), trengs det investeringer på 18 milliarder kroner hvert år. Myndighetene må bidra med 4–5 milliarder i årlig støtte til boliger og yrkesbygg.

[Miljødirektoratet](#) har pekt på at mangelen på strøm er den største barrieren mot å realisere utslippskutt. Mange norske industriaktører har lenge gitt høylytt uttrykk for at det haster å få tilgang på mer strøm. Energieffektivisering er jokeren som raskt og konfliktfritt kan bidra til å løse kraftkrisen, og samtidig bidra til at vi når våre klimamål. Energieffektivisering kan gi en rask effekt fordi dette ikke er avhengig av konsesjonsprosesser, utbygging av nett eller teknologiutvikling.

NBBL ber om følgende:

- 1. Enova må i avtale for 2025–28 gis et energimål og et tydelig mandat for å kunne gi investeringsstøtte til modne og velprøvde energitiltak. Mål om 10**

TWh mindre strømforbruk i bygninger og 8 TWh ny solenergi innen 2030, må legges til grunn.

Begrunnelse

Det er viktig at Enova i avtalen for 2025 – 2028 har et kvantifiserbart mål for energieffektivisering og solkraft. I avtalen som gjelder for avtaleperioden 2021 – 2024 har Enova kun tallfestede mål for reduserte utslipp av klimagasser innenfor ikke-kvotepiktig sektor, og for utløst innovasjonskapital. Enova skal være en del av virkemiddelpakken som bidrar til mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger innen 2030 og 8 TWh ny solenergi innen 2030. NVE har i sine anbefalinger til Energidepartementet fremhevet at økonomiske virkemidler er viktig for å nå disse målene.

Dagens mandat begrenser Enovas muligheter til å støtte ordinære energiltak. Derfor er det viktig at ny avtale eksplisitt nevner modne og velprøvde tiltak.

2. Enovas programmer for energikartlegging og investeringsstøtte i boligselskap og yrkesbygg, som ble lansert høsten 2023, må bli mer forutsigbare for de som søker og sikres finansiering frem til 2030.

Begrunnelse

Det er viktig at Enovas programmer er forutsigbare fordi det tar tid både å gjennomføre energikartlegging og energiltak i boligselskap og yrkesbygg. I boligselskaper må større energiltak avgjøres på en generalforsamling og finansieres ved låneopptak og økning av felleskostnader. I yrkesbygg må dette være en del av budsjettprosessen, og det må skaffes finansiering.

3. Enovas programmer for eneboliger og småhus må forsterkes, slik at modne og velprøvde energiltak som forbedrer energitilstanden gis investeringsstøtte.

Begrunnelse

Halvparten av energibruken i bygg er i eneboliger og småhus. Enovatilskuddet er i dag tilbudet til denne målgruppen. Utfordringen med Enovatilskuddet er at det ikke er innrettet for storskala utrulling av kjente og velprøvde energiltak. Det vil være helt nødvendig med bedre støtteprogrammer rettet mot eneboliger og småhus hvis vi skal nå målene om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger og 8 TWh ny solenergi innen 2030.

4. Enova som «liten og fleksibel organisasjon»

I gjeldende avtale fremkommer følgende i fortalen: «*Det er lagt til rette for at Enova skal kunne ha en liten og fleksibel organisasjon og prioritere innsatsen der mulighetene for å påvirke utviklingen er størst.*»

NBBL er enig i at Enova skal bruke ressursene effektivt, og påvirke for høy måloppnåelse. Det er en erkjennelse at støtte til enkeltstående store industri- og transport-prosjekter kan tildeles med mindre ressurs-innsats fra Enovas side målt pr kW, kWh eller CO₂-utslipp enn tilsvarende støtte til en stor mengde søknader i forbruker- og bygg-markedene. NBBL poengterer at dette punktet i avtalen ikke må forstås slik at Enova skal prioritere ressursinnsats mot store prosjekter. Enova må gis mulighet til å bygge organisasjon og kompetanse for å håndtere støtteprogram rettet mot massemarkedet bygg, jf. også punkt 1 om at Enova må gis egne energimål. En vridning mot flere rettighetsbaserte støtteordninger vil forenkle arbeid og administrasjon for Enova, og ivareta målet om en liten og fleksibel organisasjon.

Forbedringer av eksisterende program

NBBL er svært fornøyd med at boligselskap er blitt egen målgruppe i Enova med egne tilpassede støtteprogram. Kartleggingsstøtte for boligselskap ble introdusert i 2022, og en ny investeringsstøtte i 2023.

NBBL mener det er et betydelig forbedringspotensial for å gjøre ordningen med investeringsstøtte bedre og mer forutsigbar for de som søker. Manglende forutsigbarhet skaper usikkerhet, som stopper gode prosjekter med energioppgradering. Følgende bør forbedres:

- Den øvre grensen for støtte på 10 millioner kroner per søknad er for lav. Grensen må heves. Dagens grense innebærer at spesielt store boligselskap som skal gjøre omfattende arbeid og investeringer får mye lavere støtte-andel av totalinvesteringen, eller tvinges til uhensiktsmessig og dyr splitting av søknad og oppdeling av entrepriser ved å måtte oppgradere skrittvis. Oppdeling av arbeid og entrepriser betyr bla. økte kostnader til rigg og drift, men også at beboerfellesskapet splittes i beslutninger om hvilke bygg som skal prioriteres. Beløpsgrensen må økes for å sikre at store boligselskap likebehandles med mindre boligselskap, slik at de får den samme forholdsmessige støtte som mindre boligselskap, gitt alt annet likt.
- Avkorting av støtte ved avvik i energireultat mellom søknad og faktisk gjennomføring er for inngripende for ambisiøse energioppgraderinger. Avkorting må trappes ned mot 20 % - grensen. Avkorting er satt til 10 % redusert støtte pr 1 % avvik i energiforbedring. Det innebærer at et boligselskap som har fått tildelt støtte for 40 % energiforbedring risikerer å miste all støtte dersom resultat blir ned mot 30 % energiforbedring. Dette slår urimelig ut for boligselskap med ambisiøs energioppgradering, og er også svært urimelig sett opp mot at minstekravet for støtte er en energiforbedring på minst 20 %.
- Minimum 20 % energiforbedring innebærer at søknader med kun solkraftanlegg ikke får støtte, men må kombineres med andre tiltak. Solkraftanlegg må gis støtte, uavhengig av andre tiltak, på lik linje med støtte til solkraft for husholdninger i småhus.
- Enova gir ikke støtte til tiltak som øker strømbruk. Dette vilkåret må fjernes for bygg med fjernvarme. Enova gir altså støtte til varmepumper for bygg med elektrisk fyring, men ikke i tilsvarende bygg med fjernvarme. Generelt er NBBL bekymret for hvordan Enovas støtteordninger innrettes for boliger med fjernvarme når det settes et strømsparemål. NBBL mener at et strømsparemål ikke må diskriminere bygg og husholdninger som er pålagt fjernvarme, men gi norske husholdninger like muligheter til å spare energi og kostnader, uavhengig av om energibruken er strøm eller fjernvarme.

Med vennlig hilsen
Norske Boligbyggelags Landsforbund SA

Bård Folke Fredriksen
Administrerende direktør

Norske Boligbyggelags Landsforbund SA (NBBL) er en partipolitisk uavhengig interesseorganisasjon som har til formål å samle boligbyggelag i Norge og arbeide for deres felles interesser. Vi jobber med å påvirke myndighetene til å føre en aktiv og bærekraftig bolig- og bygningspolitikk som sikrer alle medlemmer rett til en god bolig og et godt bomiljø.

Sammen med våre 39 medlemslag utgjør vi Norske Boligbyggelag. Boligbyggelagene har 1.275.000 medlemmer og forvalter om lag 635.000 boliger i 16.600 boligselskap over hele landet. NBBL arbeider med saker som opptar både boligbyggelag, borettslag og beboere. Vi bistår boligbyggelagene med rådgivning, opplæring og utvikling, og har som ambisjon å være Norges ledende kompetansesenter på boligrelaterte spørsmål.